

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Запорізька політехніка»
Запорізька торгово-промислова палата
Українська асоціація з менеджменту та бізнес-освіти
НТУ «Дніпровська політехніка»
Одеський національний економічний університет
Одеський національний університет ім. Мечникова
Академія Куявсько-Поморська (Польща)
Аріельський університет (Ізраїль)
Економічний університет – Варна (Болгарія)
Сілезька академія в Катовіце (Польща)
Східно-Баварський технічний університет Амберг-Вайден (Німеччина)
Університет Градец Кралове (Чехія)

ЗБІРНИК ТЕЗ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

**«ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ВІДРОДЖЕННЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ,
РЕГІОНАЛЬНИЙ, МІЖНАРОДНИЙ КОНТЕКСТ»**

12-13 жовтня 2023 року

Електронне видання на CD-ROM

Запоріжжя, 2023

УДК 330.341.1:[332.12+339.9]

Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Протокол № 3 від 06.11.2023 р.)

Упорядник: Губарь О.В.

Редакційна колегія:

Шаломєєв В.А., д-р техн. наук, професор (відпов. ред.)

Наумик В.В., д-р техн. наук, професор

Корольков В.В., канд. екон. наук, доцент

Губарь О.В., канд. екон. наук, доцент

Лищенко О.Г., канд. екон. наук, доцент

Прушківська Е.В., д-р. екон. наук, професор

Пуліна Т.В., д-р. екон. наук, професор

Шарова С.В., канд. екон. наук,

Висоцька Н.І., начальник патентно-інформаційного відділу

I66 **«Інновації для відродження: національний, регіональний, міжнародний контекст»». Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 12-13 жовтня 2023 р. [Електронний ресурс] / Редкол.:В. А. Шаломєєв (відпов. ред.) Електрон. дані. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.**

ISBN 978-617-529-429-1

Зібрані тези доповідей, заслуханих на міжнародній науково-практичній конференції серед студентів, викладачів, науковців, молодих учених і аспірантів. Збірка відображає широкий спектр тематики наукових досліджень, які проводяться у Національному університеті «Запорізька політехніка». Збірка розрахована на широкий загал дослідників та науковців.

УДК 330.341.1:[332.12+339.9]

ISBN 978-617-529-429-1

© НУ «Запорізька політехніка», 2023

СЕКЦІЯ 1. ПОВОЄННИЙ РОЗВИТОК: ЕКОНОМІЧНИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ

УДК 338.23

Балабанова Н.В.

канд. наук з держ. упр., доц. Маріупольський ДУ

СВІТОВИЙ ДОСВІД ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ КРАЇНИ

Проблемні аспекти повоєнної відбудови України заслуговують на неабияку увагу національної наукової спільноти, адже після перемоги постане нагальне питання у відновленні численних руйнувань, завданих російською федерацією, зокрема мова йде про житло, виробничі об'єкти, об'єкти інфраструктури тощо. У таких умовах набуває актуальності дослідження та аналіз світового досвіду повоєнної відбудови країни.

Відтак, дослідженням зазначеного питання займалися такі національні науковці як Іванова С.В., Латишева О.В., Приймакова Ю.А., Колінець Л.Б., Радинський С.В. та інші.

Ретроспективний огляд світової практики дозволяє вказати на те, що чимало країн стикалися з проблемою повоєнної відбудови. Вибір правильної, злагодженої та комплексної стратегії повоєнного відновлення країни є базисом для її подальшого розвитку. Саме тому наразі варто приділяти більше уваги дослідженням у сфері стратегічного планування повоєнної відбудови країни, зокрема проаналізувати вдалі світові практики та імплементувати найкращі аспекти в політичне, економічне та соціальне середовище України. Передчасне дослідження світового досвіду повоєнного відновлення надасть змогу не марнувати часу після перемоги, пришвидшити вихід з кризи та одночасно сприятиме оновленню та розвитку економічної, соціальної та політичної сфери в Україні.

Цікавим видається повоєнна відбудова Сінгапуру. Не дивлячись на те, що згадана країна здобула свою незалежність лише у 1965 році, вона швидко розвинулася і перетворилася в одну з найбагатших країн, завдяки запровадженій системі унікальних повоєнних реформ. Відтак, на додаткову увагу заслуговує процес створення сприятливого інвестиційного клімату шляхом зниження податків з одночасним введенням легких умов для створення підприємств зі спрощенням бюрократичних процедур. Також, варто наголосити на тому, що неабияку увагу влада Сінгапуру приділила розвитку освіти та науки, а також підготовці висококваліфікованих кадрів. Важливо, що саме концентрація ресурсів країни на розвитку галузей високої доданої вартості надала змогу активізуватися розвитку електроніки, біотехнологіям, фармацевтики та фінансовим послугам. Завдяки комплексному та системному підходу у запроваджених повоєнних реформах

Сінгапуру вдалося сформувати одну з найбільш розвинених та потужних торговельних економік у світі [1, 3, 4].

Говорячи про світовий досвід повоєнної відбудови країни, не можна обминути шлях відновлення та розвитку Німеччини. Після Другої світової війни ця країна відзначилася неабияким прогресом у становленні однієї з найпотужніших економік у світі. Цікавим видається досвід у сфері демонтажу військової промисловості, реструктуризації економіки, соціального відновлення, а також реконструкції наявної інфраструктури. Під час розробки стратегії відновлення уряд Німеччини зосередився на деяких базових аспектах, зокрема дефіциті ресурсів внаслідок великих збитків та усуненні політичних та організаційних проблем поділу країни на Схід та Захід. Заслужовує на додаткову увагу сфера соціального захисту населення, яка включала реалізацію соціального партнерства між урядом, роботодавцями та профспілками, що безпосередньо вплинуло на встановлення стабільних трудових відносин, сприяло забезпеченню соціального захисту працівників та ефективному функціонуванню економіки. Слід наголосити і на тому, що як і більшість розвинених країн, Німеччина вибудувала комплексну систему боротьби з корупцією, яка включає в себе комплекс різноманітних заходів протидії цьому явищу та формування у суспільстві нульової толерантності до проявів корупції у всіх сферах суспільного життя [5].

Отож, підсумовуючи вищевикладене, варто констатувати, що кожна країна має свій унікальний досвід у повоєнній відбудові. Стратегія відновлення економічної сфери має бути соціально орієнтовною та носити комплексний та багатогранний підхід. Проаналізований позитивний світовий досвід доводить необхідність та важливість розробки унікальної покрокової та виваженої стратегії повоєнної відбудови країни. Запозичення вдалого досвіду економічно розвинених країн є одним із важливих кроків у відновленні нашої країни після перемоги. Але потрібно акцентувати увагу на тому, що несвідоме запозичення та копіювання однієї з вищезгаданих стратегій повоєнної відбудови є недоцільним, а проаналізований досвід має бути імplementований з урахуванням національних особливостей нашої країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дука А. П., Старченко Г. В. Світовий досвід повоєнного відновлення економіки: уроки для України. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління №6. 2022. URL: https://reicst.com.ua/pmt/issue/view/issue_6_2022
2. Косаревич С. Післявоєнна відбудова Боснії і Герцеговини. URL: <https://dc.org.ua/news/reconstruction-bosnia> (дата звернення: 24.10.2023).

3. Черкас Б., Тезбір Р. Еволюція стратегії національної безпеки республіки Сінгапур. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Міжнародні відносини. 2020. № 2(52). С. 29-34. URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/knu/article/download/4107/3755> (дата звернення: 24.10.2023).

4. Резнікова Н., Панченко В. Природа сінгапурського дива. Тиждень. №32 (716) від 11 серпня 2021. URL: <https://tyzhden.ua/pryroda-sinhapurskoho-dyva/> (дата звернення: 24.10.2023).

5. Юрків Ю. Від руїн до світового лідерства в економіці. Як зруйнована Німеччина після Другої світової війни завдяки реформам змогла вийти на олімп світової економіки? Економічна правда. 27 червня 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/06/27/688588/> (дата звернення: 24.10.2023).

УДК 330.3

Бараннік В.О.¹, Коцко Т.А.²

¹канд. екон. наук, пров. наук. сп. НІСД,

²канд. екон. наук, доц. КПІ ім. Ігоря Сікорського

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ІННОВАЦІЇ: УРАХУВАННЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ ДИНАМІКИ

План Відновлення України [1], який спрямований на прискорення стійкого економічного зростання країни в цілому і, беззаперечно, її регіонів (в переліку 5 основних принципів Плану Відновлення, п. 4 наголошує: «Відбудова кращого, ніж було, в національному та регіональному масштабах») передбачає щорічний приріст реального ВВП більше 7% протягом, як мінімум, десяти років. Безумовно, амбітні, але цілком реальні цілі, для виконання яких необхідний комплексний, багатоаспектний й науково обґрунтований підхід, який повинен включати не тільки аспекти планування, а й ефективну реалізацію запланованого, включаючи жорсткий контроль та можливості коригування.

У даній роботі розглянуто особливості довгострокового економічного розвитку країн (регіонів), які базуються, в першу чергу, на урахуванні саме довгострокового характеру планування і використанні досвіду розвитку базових складових економіки країни – окремих підприємств.

Як показано у роботі, аналіз (філософія аналізу) економічного зростання обґрунтовується трьома основними підходами: 1. строге математичне обґрунтування економічного зростання з використанням динамічних оптимізаційних моделей; 2. ретельний теоретичний та емпіричний аналіз ендегенних технологічних змін; 3. урахування суспільного та політичного контексту економічного зростання. Саме на цих фундаментальних